

Uitgave	Categorie	Onderwerp
7	Akkoordenleer	Uitgestelde (<i>suspended</i>) akkoorden

“**Deep Dive**” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “**Deep Dive**” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “**Deep Dive**” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle studiemogelijkheden biedt.

Uitgestelde (*suspended*) akkoorden

In deze uitgave van “**Deep Dive**” behandelen we uitgestelde (*suspended*, afgekort *sus*) akkoorden, wat prachtige akkoorden zijn om een majeure akkoordenprogressie wat te “pimpen”, wat aantrekkelijker te laten klinken. We hebben in de vorige “**Deep Dive**” al kort aangestipt dat de none (9) en undecime (11) akkoorden een uitbreiding zijn van de *sus* akkoorden, dus het is zinvol dat we deze akkoordvorm nader toelichten. We beginnen met een muziektheoretisch verhaal hoe 9 en 11 akkoorden tot stand komen.

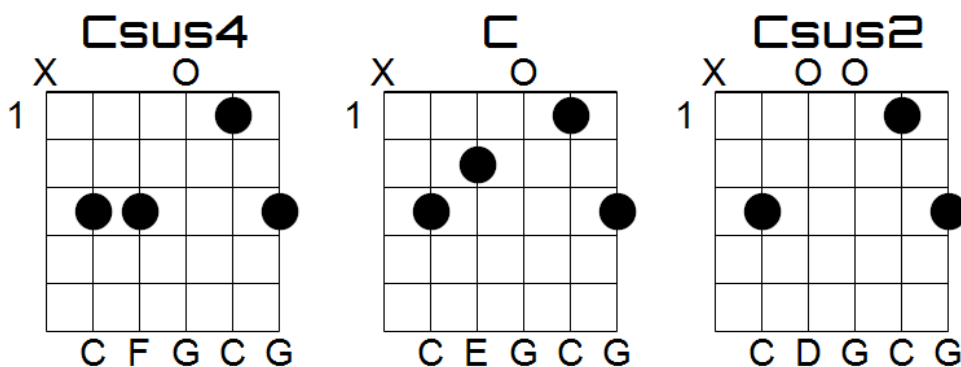
Een *sus* akkoord wordt ook wel een zwevend akkoord genoemd, en is een drieklank die is opgebouwd uit een tonica, kwint en ofwel een grote tweede (*sus2*) of perfecte vierde (*sus4*) toonladdergraad. De tweede of vierde toon helpt spanning te creëren in tegenstelling tot volledig open akkoorden, zonder de toonkwaliteit weg te geven. Aangezien deze akkoorden geen vaste grote of kleine tertsen hebben, kun je niet zien of een *sus*-akkoord bedoeld is om in een grote of kleine context te worden gebruikt. Dit biedt mogelijkheden voor het creëren van beweging en ruimte, en een atypische klankstructuur in de akkoordprogressie. Musici gebruiken ook *sus* akkoorden als overgang naar het volgende akkoord in de progressie. Je zou dus mogen zeggen dat *sus* akkoorden een gewenste klank uitstellen. *Sus* akkoorden komen veelvuldig in o.a. rockmuziek voor.

Kort samengevat: een *sus2* akkoord is een majeure akkoord waarin de tertsen een hele toon (is 2 fretten op je gitaarhals) is verlaagd, en bij een *sus4* akkoord is de tertsen een halve toon (1 fret op je gitaarhals), verhoogd.

Als we naar afbeelding 1 kijken (volgende pagina), zie je dat in het eerste akkoord, *Csus4*, de noot D op de D-snaar de vierde noot is boven de grondtoon (*root note*). Je komt bij deze F terecht door de tertsen, E, een halve toon te verhogen, en het wordt weer “opgelost” door terug te keren naar de E op de D-snaar, in het daaropvolgende akkoord C majeure. Het derde akkoorddiagram gebruikt de open D-snaar om de *sus2* in het akkoord te brengen, en hierna zou je, idealiter, wederom het C majeure akkoord moeten spelen, zodat het geheel een akkoordprogressie van 4 maten wordt.

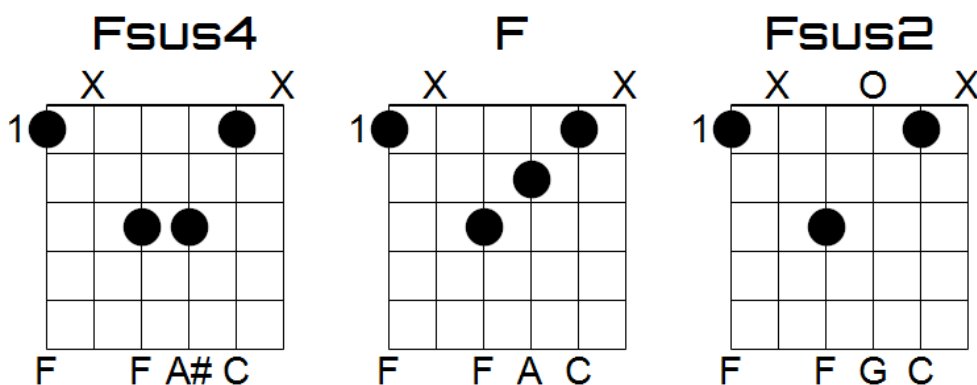
Een interessant aspect van *sus* akkoorden is, dat ze vaak willen “terugkeren” naar het akkoord waar ze vandaan komen, in plaats van in een progressie naar een volgend akkoord gaan. *Sus* akkoorden hebben vaak

een mooie, wat melancholisch aandoende klank, met een vleugje dissonantie tussen de kwart en de kwint, of de tonica (grondtoon) en de secunde.

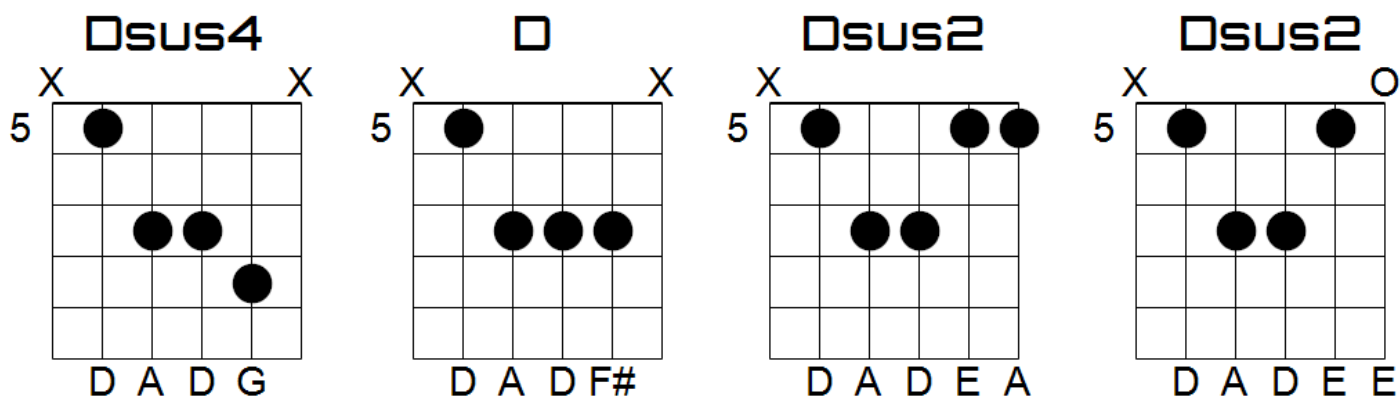
Afbeelding 1

Afbeelding 2 brengt ons naar de F majeur toonladder, waarbij je (als je duim ten minste lang genoeg is), een "thumb over" fretstijl kunt gebruiken. De posities op de 1ste snaar (de lage E-snaar) worden gefret, door je duim over de gitaarhals te leggen. Je kunt de duim ook nog gebruiken om eventueel de A-snaar te dempen.

Afbeelding 2

Om een wat langere akkoordprogressie te creëren om te experimenteren, kun je de afbeeldingen 1 en 2 combineren.

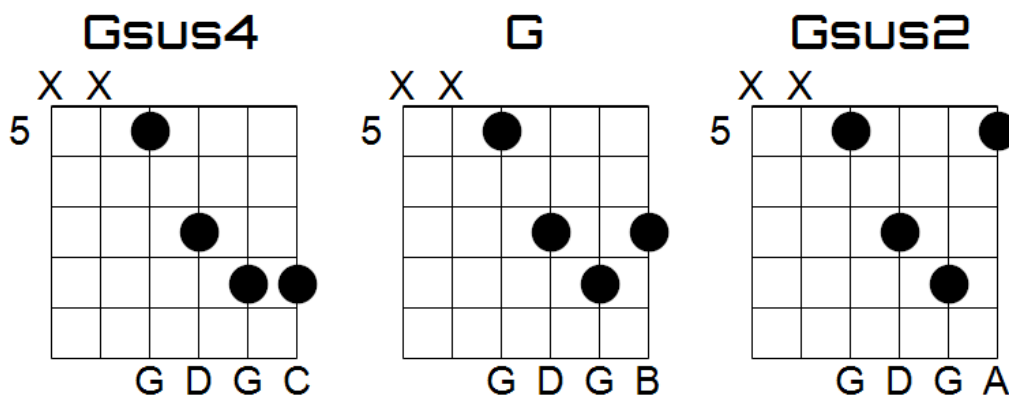

Afbeelding 3

Het zou mooi zijn om akkoordprogressies zoals je zojuist hebt gedaan, in iedere toonladder kunt spelen, en wel zodanig, dat je geen capo op de gitaarhals nodig hebt. Zie daarvoor afbeelding 3, die een *shape* (een akkoordvorm) creëert via de D op de 5de fret van de A-snaar. Vanaf deze positie heb je dus verschuifbare

akkoordvormen (*moveable shapes*), zie wederom afbeelding 3. We hebben twee verschillende versies van het Dsus2 akkoord gegeven. De eerste versie is een volledige barré versie, bij de tweede versie moet je óf vier vingers gebruiken om het akkoord te plaatsen, of in barré stijl de barré vinger bij de hoge E-snaar optillen, zodat je die snaar ook in het akkoord kunt betrekken.

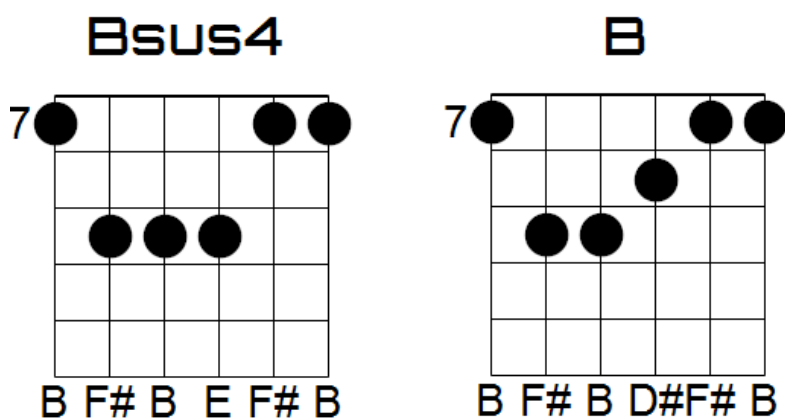
In afbeelding 4 gaan we nog wat verder op in verschuifbare akkoordvormen (*moveable shapes*), deze keer de grondtoon (root note) op de d-snaar, en we daardoor belanden in de G majeure toonladder.

Afbeelding 4

Om het Gsus4 akkoord te kunnen spelen moet je heel precies aanslaan, of met je vierde vinger de lage E en A-snaar dempen. Ga je daarna het G majeure akkoord spelen, dan is het wellicht een goed idee om de derde vinger zo te positioneren, dat je alleen nog maar vinger vier op de B-snaar moet plaatsen. Dit vergt allemaal weer enige vingeracrobatiek.

Nu dat je een paar sus akkoorden hebt gezien, even weer een stukje muziektheorie. Je ziet in de voorgaande afbeeldingen dat sus akkoorden heel erg op elkaar kunnen lijken: Csus4 bijvoorbeeld bevat de noten C, F en G, en Fsus2 bevat de noten F, G en C. Met andere woorden, de akkoorden zijn hetzelfde, maar hoe je benoemt, is geheel afhankelijk van de noot die in de baslijn is gepositioneerd.

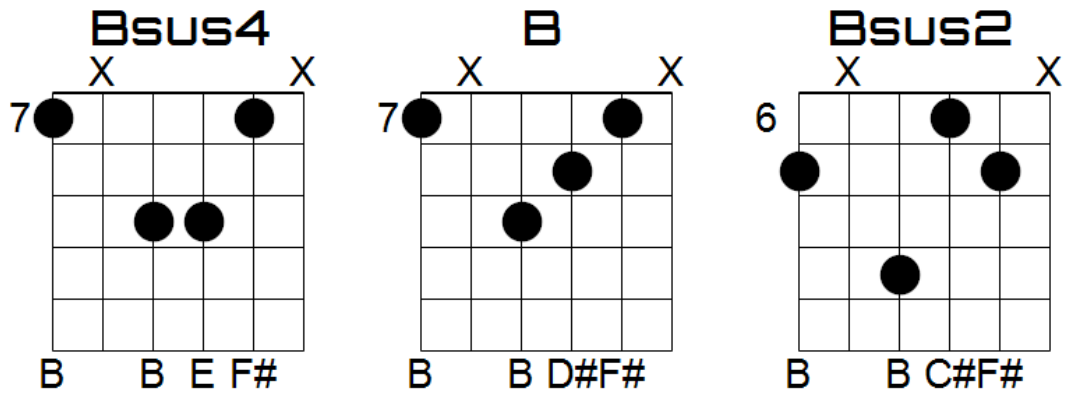

Afbeelding 5

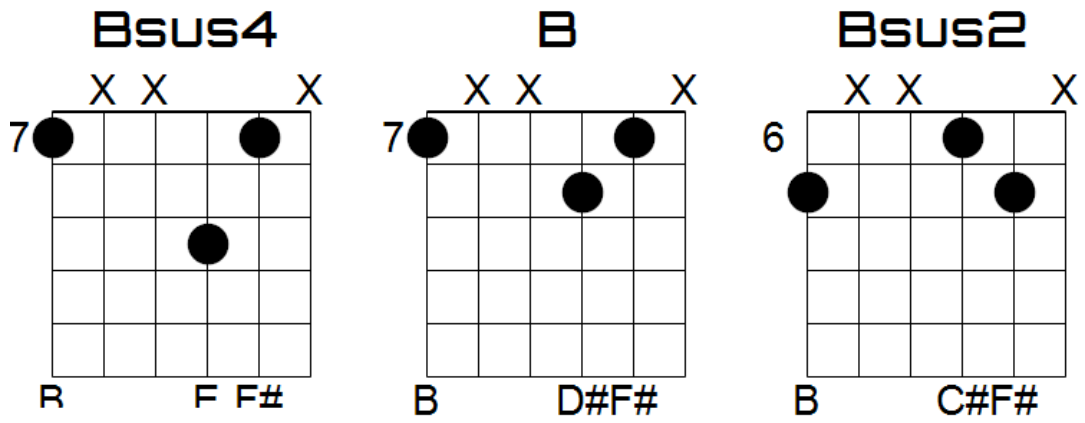
Als je in staat bent met een barré greep zes snaren te kunnen grijpen, en je bent in staat met je derde vinger drie snaren twee posities verderop in te drukken, dan ben je in staat de Bsus4 te spelen uit afbeelding 5 hiernaast. Dit akkoord is geïnspireerd op het veelvuldig gebruik ervan in de song *Pinball Wizard* van *The Who*.

Omdat een Bsus2 niet goed mogelijk is, als je een B akkoord op de 7de fretpositie speelt, hebben we in figuur 6 (op de volgende pagina), enkele dubbele noten gewist en een

viervingerige positionering ervoor in de plaats genomen. De akkoordvormen die je in figuur 6 ziet, lijken erg op de akkoordvormen in figuur 2. In afbeelding 6 zie je ook, dat de grondtoon (*root note*) gedubbeld wordt op de 6de (Lage E) en de 4de snaar (D). De akkoorden in afbeelding 7 slaan de grondtoon over zodat er uiteindelijk een drievinger positionering overblijft, maar daarbij moeten wel telkens drie snaren bijzonder goed gedempt worden, anders krijg je een lelijke klank in de akkoordprogressie. Arpeggiospel gaat natuurlijk weer wel prima.

Afbeelding 6

Afbeelding 7